

**ACTIVITEITENPLAN ONTHEFFINGSAANVRAAG
DE WEID TE CASTRICUM**

CAREOS GROEP / LUPGENS EN PARTNERS BV

19 december 2012
076854179:A - Definitief
B01043.200918B01043.200918.0100

Inhoud

1	Omschrijving werkzaamheden	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Werkzaamheden	3
1.2.1	Afbakening plangebied	3
1.2.2	Omschrijving werkzaamheden en	4
1.3	Doel en belang van de activiteiten	4
1.4	Verantwoording	5
1.4.1	Eerder verleende ontheffingen en vergunningen	5
1.4.2	Alternatieven	5
2	Natuurinformatie	6
2.1	Huidige situatie	6
2.2	Ligging ten opzichte van beschermde gebieden	7
2.3	Aanwezigheid van beschermde soorten	8
2.3.1	Methode Veldwerk	8
2.3.2	Verspreiding van soorten in het plangebied	9
2.4	Mitigerende maatregelen	11
2.4.1	Verwijderen groen	11
2.4.2	Sloop gebouw	11
2.4.3	Tijdelijke mitigatie	12
2.4.4	Permanente mitigatie	13
2.5	Compenserende maatregelen	14
2.6	Effecten op beschermde soorten	15
2.6.1	Korte termijn	15
2.6.2	Lange termijn	15
2.7	Zorgvuldig handelen	15
Bijlage 1	Flora- en faunawet	16
Colofon		20

1

Omschrijving werkzaamheden

1.1 AANLEIDING

Aan de Walstro 3 te Castricum worden 12 appartementen ten behoeve van senioren en 24 zorgstudio's ten behoeve van mensen met een verstandelijke beperking gebouwd. Bovendien zal er parkeergelegenheid worden gecreëerd. De ruimtelijke ontwikkeling gaat gepaard met de sloop van het bestaande gebouw (Woonvoorziening De Weid).

Om in beeld te krijgen of er onder de Flora- en faunawet beschermde soorten aanwezig zijn in het plangebied, is een verkennend onderzoek (quickscan) en aansluitend een vleermuisonderzoek uitgevoerd. Aan de westzijde van het gebouw is een zomerverblijf van één individu van de gewone dwergvleermuis aangetroffen. Tevens is er een paarverblijf van één individu van de gewone dwergvleermuis aangetroffen. Bij de sloop en bouw van het nieuwe gebouw kunnen verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet overtreden worden, maar dit wordt geheel voorkomen door het treffen van mitigerende maatregelen. Via dit activiteitenplan wordt ontheffing van de Flora- en faunawet aangevraagd voor de gewone dwergvleermuis, met als doel het verkrijgen van een positieve afwijzing.

De letters en beschrijvingen in de tekstkaders corresponderen met de verplichte onderdelen van het activiteitenplan, zoals benoemd in het aanvraagformulier 'ontheffing artikel 75 Flora- en faunawet' van het Ministerie van Economische zaken, Landbouw en Innovatie.

1.2 WERKZAAMHEDEN

In deze paragraaf worden de werkzaamheden beschreven, waar deze aanvraag betrekking op heeft.

1.2.1 AFBAKENING PLANGEBIED

A – Adres, postcode, gemeente en provincie van de locatie waar de werkzaamheden worden uitgevoerd.
C - Ingetekende topografische kaart.

Het plangebied zich op de volgende locatie:

Adres en postcode: Walstro 3, 1902 JN

Plaats en gemeente: Castricum, Gemeente Castricum

Provincie Noord-Holland

Figuur 1 geeft de toekomstige situatie van het plangebied weer.

Figuur 1 Situatietekening plangebied Walstro 3 te Castricum

1.2.2 OMSCHRIJVING WERKZAAMHEDEN EN

- B – Omschrijving van de activiteiten en werkzaamheden.
 D – Manier waarop de activiteiten worden uitgevoerd.
 F – Planning en onderbouwing van de activiteiten.

Sloop en nieuwbouw

Voor de bouw van de zorgappartementen en zorgstudio's zal het huidige gebouw worden gesloopt. Het is nog onduidelijk wanneer dit gaat plaatsvinden. Pas als 70% van de appartementen is verkocht, zal het huidige gebouw worden gesloopt. Tot die tijd blijft het huidige gebouw in gebruik. Er wordt waarschijnlijk op traditionele wijze gesloopt. Allereerst volgt een asbestonderzoek en een eventuele sanering. Vervolgens zal de rest van het gebouw worden gesloopt. Het puin zal ter plaatse worden vergruisd en afgevoerd. Hierna wordt begonnen met de bouw van het nieuwe complex.

Groen

Binnen de begrenzing van het nieuwe gebouw wordt al het groen verwijderd. Langs de noordelijke rand van het bouwvlak zal het groen zoveel mogelijk worden gespaard.

1.3 DOEL EN BELANG VAN DE ACTIVITEITEN

- E – Doel en belang van de activiteiten.
 U – Omschrijving dwingende redenen van groot openbaar belang.

Omdat dit een aanvraag voor een positieve afwijzing betreft, zullen wij geen wettelijk belang onderbouwen. Er vindt geen overtreding van de verbodsbepalingen plaats.

1.4 VERANTWOORDING

1.4.1 EERDER VERLEENDE ONTHEFFINGEN EN VERGUNNINGEN

K – Overheidsinstantie die al toestemming heeft verleend voor de activiteit vanuit andere wet- en regelgeving.

Voor de sloop en de bouw nog geen ontheffing en vergunning verleend vanuit andere wet- en regelgeving. Een omgevingsvergunning zal pas worden aangevraagd als 70% van de appartementen is verkocht.

1.4.2 ALTERNATIEVEN

S – Beschrijving alternatieven en reden waarom die alternatieven niet worden gebruikt.

De sloop van het huidige gebouw is noodzakelijk omdat er geen andere locatie is voor het nieuwe gebouw. Bovendien voldoet het huidige gebouw niet aan de moderne eisen. Het gewenste programma kan ook niet in het huidige gebouw worden gerealiseerd. Er zijn dan ook geen alternatieven voor de sloop van het gebouw.

De sloop van het gebouw wordt vleermuisvriendelijk uitgevoerd en bovendien wordt via tijdelijke en permanente maatregelen gegarandeerd dat tijdelijk verlies van verblijfplaatsen van vleermuizen niet optreedt. Hiermee wordt invulling gegeven aan de alternatievenafweging.

2

Natuurinformatie

2.1 HUIDIGE SITUATIE

L Beschrijving huidige situatie van het gebied.

De planlocatie ligt in het noordoosten binnen de bebouwde kom van Castricum in Noord-Holland. De planlocatie bestaat uit een perceel van circa 92 m². Middenin staat een gebouw met zorgwoongelegenheden. Dit gebouw is omgeven door een tuin die bestaat uit een grasveld, bloemperken en omringende bosschages bestaande uit bomen en struiken. De tuin is deels betegeld met aan de noordkant 2 stalen bergruimtes, circa 25 m² per stuk. De aanwezige bomen zijn naaldbomen, waaronder dennen, coniferen, en loofbomen, waaronder berken, eiken, en een aantal niet inheemse soorten. De gehele tuin wordt met regelmaat verzorgd.

Door de realisatie van de nieuwe appartementen en studio's zal zowel het huidige gebouw als een groot deel van de tuin verdwijnen. Onderstaande foto's geven een beeld van het plangebied.

Foto 1 Overzicht tuin en gebouw

Foto 2 Overzicht gebouw en tuin.

Foto 3 Stalen bergruimtes aan de noordkant.

2.2 LIGGING TEN OPZICHTE VAN BESCHERMDE GEBIEDEN

M – positie van de uitvoeringslocatie ten opzichte van beschermde natuurgebieden.

Het plangebied ligt aan de noordrand van het stedelijk gebied van Castricum. De afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Noord Hollands Duinreservaat is ten minste 1,5 km. Het dichtstbijzijnde EHS-gebied ligt op circa 0,4 km afstand van het plangebied. Vanwege de aard van de ingreep en de afstand tot de beschermde gebieden, worden effecten op deze en andere beschermde gebieden uitgesloten.

2.3 AANWEZIGHEID VAN BESCHERMDE SOORTEN

2.3.1 METHODE VELDWERK

G – Deskundigen die betrokken zijn bij de activiteiten en hun kwalificaties.

J – Verantwoording van de effectenstudie.

O – Verantwoording de verspreidingsinformatie.

Quickscan

Om de effecten op beschermde soorten te toetsen is een verkennend onderzoek (quickscan) uitgevoerd in het plangebied. Het onderzoek bestond uit een veldbezoek en bronnenonderzoek. Het veldbezoek is uitgevoerd door een ecooloog van ARCADIS (S.I. Jonker MSc) en vond plaats op 15 juni 2012. Bij het bronnenonderzoek is gebruik gemaakt van vakliteratuur en vrij beschikbare digitale gegevens.

Het doel van het veldbezoek was om op grond van fysieke kenmerken van het terrein een indicatie te geven van de (mogelijk) voorkomende beschermde planten- en diersoorten (habitatgeschiktheidsbeoordeling). Op basis van de aanwezige habitats en het bronnenonderzoek is een inschatting gemaakt van de beschermde soorten die aanwezig kunnen zijn en van welke beschermde soorten de aanwezigheid kan worden uitgesloten.

Vleermuisonderzoek

Volgend op de quickscan is een vleermuisonderzoek uitgevoerd om het gebruik van het plangebied door vleermuizen in beeld te krijgen. Dit onderzoek is uitgevoerd conform het Vleermuisprotocol 2012¹

Datum	Weersomstandigheden
20-7-2012	13° C, droog, 3 Bft
30-7-2012	12° C, droog, 2 Bft
28-8-2012	12° C, droog, 4 Bft
11-9-2012	15° C, droog, 2 Bft
25-9-2012	13° C, droog, 3 Bft

Tabel 1 Datums en weersomstandigheden van inventarisaties

Het vleermuisonderzoek is uitgevoerd door ing. S. van Lieshout van Adviesbureau ECO-logisch. De inventarisatie van vleermuizen is met een batdetector van het type Petersson D240X uitgevoerd.

¹ Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging en Gegevensautoriteit Natuur 2011. Vleermuisprotocol 2012, 24 februari 2012

2.3.2 VERSPREIDING VAN SOORTEN IN HET PLANGEBIED

N verspreiding van beschermde soorten op en bij uitvoeringslocatie.

Vleermuizen

Tijdens de onderzoeksperiode is aan de westzijde van het gebouw een zomerverblijf van één individu van de gewone dwergvleermuis aangetroffen. Deze vloog in onder de vensterbank van het tweede raam op de eerste verdieping aan de westzijde van het gebouw (zie figuur 2). Tevens is een paarverblijf van één individu van de gewone dwergvleermuis aangetroffen. Deze vloog in onder de vensterbank van het derde raam op de eerste verdieping aan de zuidzijde van het gebouw (zie foto 3 en figuur 2). Er is geen zwermgedrag waargenomen dat indiceert dat in het gebouw een winterverblijf aanwezig is. Het gebouw heeft dus een functie voor 1 individu in meerdere seizoenen. Hiermee is het belang van het gebouw voor de gewone dwergvleermuis gering.

Foto 3 Paarverblijf onder vensterbank

Tijdens het onderzoek zijn foeragerende individuen van de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger waargenomen. Met betrekking tot foerageergebied zijn er voldoende alternatieve foerageergebieden in de directe omgeving van het plangebied aanwezig. Het verlies van groen wordt voldoende gecompenseerd door het aanwezige groen buiten het plangebied. Er zijn geen typische vliegroutes waargenomen.

Alle vleermuizen zijn streng beschermd (tabel 3 / bijlage IV Habitatrichtlijn). Bovenstaande resultaten zijn weergegeven in figuur 2.

Figuur 2 Onderzoeksresultaat inventarisatie vleermuizen

In onderstaande tabel wordt het belang van het plangebied voor de aangetroffen beschermde soorten weergegeven.

Soort	Functie	Belang
Gewone dwergvleermuis	Zomerverblijf	voor 1 individu
Gewone dwergvleermuis	Paarverblijf	voor 1 individu
Gewone dwergvleermuis	Foerageergebied	niet essentieel
Laatvlieger	Foerageergebied	niet essentieel

Tabel 2 Functies van het plangebied voor vleermuizen

Grondgebonden zoogdieren

In het plangebied kunnen algemene zoogdiersoorten voorkomen; zoals diverse soorten spitsmuizen, woelmuizen, mol, egel, konijn, haas en incidenteel ook bunzing en hermelijn (tabel 1). Op basis van landelijke verspreidingsgegevens kan aanwezigheid van de streng beschermde veldspitsmuis (tabel 3) worden uitgesloten. De waterspitsmuis en de noordse woelmuis (beiden ook tabel 3-soorten) komen wel in Noord-Holland voor, maar de waterspitsmuis heeft watergangen met ruig begroeide oevers en goed ontwikkelde watervegetatie nodig. Voor de Noordse woelmuis zijn dit zeer vochtige en extensief gebruikte weilanden. Binnen het plangebied zijn deze biotopen niet aanwezig.

Broedvogels

Tijdens het veldbezoek werden een aantal merels en een koolmees aangetroffen in de bomen en struiken. Algemene vogels van park en tuin (waaronder merel) broeden mogelijk in de bosschages. Ook is er een ekster waargenomen, maar er zijn geen eksternesten in het plangebied aangetroffen. Nesten van broedvogels met jaarrond beschermde nesten zijn niet aanwezig binnen het plangebied. Het gebouw was ten tijde van het veldbezoek ongeschikt voor huismussen en gierzwaluwen. De soorten zijn niet gesignaleerd en niet te verwachten in het plangebied door de afwezigheid van geschikte openingen in het gebouw en in de pannendaken.

Reptielen

Op basis van landelijke verspreidingsgegevens kan de aanwezigheid van reptielen in het plangebied worden uitgesloten.

Amfibieën

Algemene amfibieënsoorten (Tabel 1) zoals meerkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander (landfase) kunnen overwinterend binnen het plangebied voorkomen. Vanwege het ontbreken van open water in het plangebied kan de aanwezigheid van voortplantingsplaatsen van deze soorten worden uitgesloten. Aanwezigheid van streng beschermde soorten kan op basis van landelijke verspreidingsgegevens worden uitgesloten.

Vissen

Aanwezigheid van streng beschermde soorten is op basis van de afwezigheid van water uitgesloten.

Insecten en ongewervelden

Aanwezigheid van streng beschermde soorten is op basis van landelijke verspreidingsgegevens en het ontbreken van geschikt habitat (heide, laagveen, rietruigtes) binnen het plangebied niet te verwachten.

Vaatplanten

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde soorten waargenomen. Het is een voedselrijk gebied wat tevens regelmatig onderhouden wordt. Dit uit zich in de aanwezigheid van algemene soorten, zoals eik, berk, den en conifeer. Daarnaast komen er niet inheemse soorten voor, zowel bomen als in de bloemperken. Door de voedselrijkdom en het regelmatige onderhoud is het geen geschikt gebied voor zeldzame beschermde planten.

Samenvatting aanwezigheid beschermde soorten

Hieronder wordt een overzicht gegeven van de in het plangebied aanwezige soorten waarvoor mitigerende maatregelen moeten worden getroffen.

Soort(groep)	Functionaliteit plangebied	Bescherming
Gewone dwergvleermuis	Eén zomerverblijf (1 ex.) Eén paarverblijf (1 ex.) Jachtgebied (beperkt belang)	Streng beschermd (tabel 3 / bijlage IV Habitatrichtlijn)
Broedvogels	Nestlocaties	Streng beschermd (vogels)

Tabel 3 Samenvatting aanwezige soorten waarvoor mitigerende maatregelen nodig zijn

2.4 MITIGERENDE MAATREGELEN

P – Maatregelen om schade aan de soort te voorkomen of te beperken (mitigerende maatregelen).
R – Tijdstip en locatie mitigerende maatregelen.

2.4.1 VERWIJDEREN GROEN

Het verwijderen van groen vindt plaats buiten het broedseizoen van vogels (half maart – juli) om het verstoren van broedvogels te voorkomen.

2.4.2 SLOOP GEBOUW

Betrekken vleermuisdeskundige

Vanaf de start van de sloopwerkzaamheden van het huidige gebouw wordt een vleermuisdeskundige betrokken.

Voorafgaand aan de werkzaamheden worden, door middel van een toolbox-meeting met de aannemer, de mitigerende maatregelen toegelicht, kunnen plaatsen worden aangewezen waar de vleermuizen (mogelijk) voorkomen en kan de methode van sloop worden toegelicht.

Veilige periode

De sloop op locaties waar verblijfplaatsen van vleermuizen zijn aangetroffen, vindt plaats in een relatief veilige periode. Relatief veilige perioden voor de gewone (en ruige) dwergvleermuis zijn na de winterslaap en voor de kraamtijd (tussen half maart en half mei), na de kraamtijd (tussen half juli en half augustus) en na de paartijd (tussen oktober en half november). Er wordt dan alleen gewerkt als er geen nachtvorst is en bij dagtemperaturen van boven 5°C, zodat vleermuizen die onverwacht toch aanwezig zijn, kunnen vluchten.

Wanneer met de sloop wordt begonnen voordat het broedseizoen is gestart (voor half maart) dan zal het gebouw ongeschikt zijn als nestlocatie voor broedvogels, vanwege de verstoring. Verstoring van broedgevallen wordt daarmee voorkomen.

Vleermuisvriendelijk slopen

Bij de sloop van het gebouw wordt één zomerverblijf en één paarverblijf van de gewone dwergvleermuis onder de vensterbank van twee ramen vernietigd. Het gebouw wordt op een dusdanige manier gesloopt dat het risico op het verwonden of doden van vleermuizen geminimaliseerd wordt. Dit gebeurt door het nemen van de volgende maatregelen:

- Het ongeschikt maken, zoals hieronder beschreven, van de huidige verblijven (zomer- en paarverblijf) vindt minimaal 1 week voorafgaand aan de sloop plaats in een veilige periode (zie boven).
- Er wordt gesloopt met een voorzichtige aanpak: strippen in plaats van met de kogel.
- Het gebouw wordt minimaal 5 dagen voor de sloop gestript: dit betekent dat alle open stootvoegen worden opengehakt, alle dakranden worden opengemaakt en de dakbedekking van alle dakranden van het bestaande gebouw worden losgemaakt. Hierdoor wordt een ventilatiestroom op gang gebracht om de slaapplekken van de aanwezige vleermuizen onaangenaam te maken, waardoor deze in de gelegenheid gesteld worden elders hun slaapverblijf te gaan zoeken.
- Tijdens het slopen is een vleermuisdeskundige oproepbaar. Indien er tijdens het slopen binnen de aangegeven veilige periode onverhoopt toch vleermuizen aangetroffen worden, dient het slopen tijdelijk stilgelegd te worden, en dient een vleermuisdeskundige de gevonden dieren op te vangen en/of elders vrij te laten.
- Voor alle soorten geldt de zorgplicht (artikel 2 Flora- en faunawet, zie bijlage 1).

2.4.3 TIJDELIJKE MITIGATIE

Door de sloop van het huidige en de bouw van het nieuwe gebouw worden maatregelen getroffen om het (tijdelijke) verlies van een zomerverblijf en een paarverblijf van de gewone dwergvleermuis te mitigeren. Het gebouw heeft een beperkte functie voor één individu in verschillende seizoenen. Gezien het geringe belang van het gebouw voor de gewone dwergvleermuis worden, conform soortenstandaard, vier vleermuis kasten opgehangen. Het model dat voor de zomer-/paarverblijven gebruikt wordt, heeft een afmeting van 70 cm hoog en 50 cm breed en is vervaardigd van duurzaam materiaal (bijv. houtbeton).

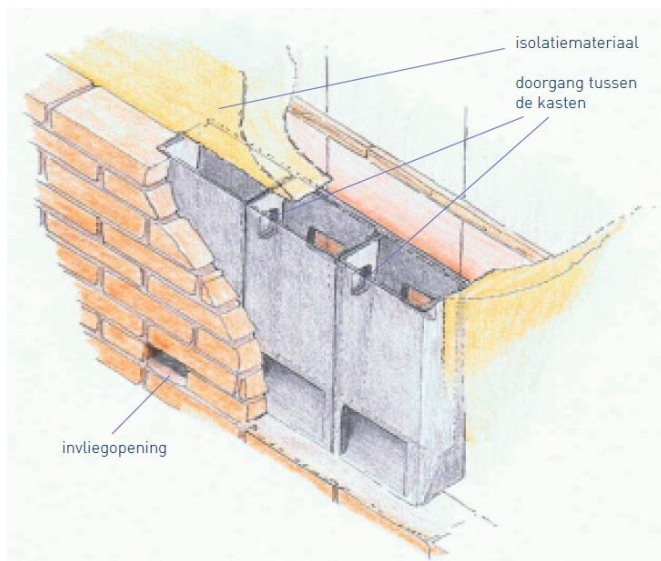
De zomer/paarverblijfkasten zullen begin 2013 en minimaal 6 maanden voorafgaand aan de sloop van het gebouw worden opgehangen.

2.4.4 PERMANENTE MITIGATIE

In de nieuwe bebouwing worden paar- en zomerverblijfplaatsen voor vleermuizen gecreëerd. In dit stadium van het ontwerp is het nog niet duidelijk welke mogelijkheden worden overwogen. Bij de planvorming voor permanente mitigatie wordt een ter zake kundige ecooloog betrokken. De volgende opties worden geadviseerd²:

De gevels van het nieuwe gebouw kunnen op vier plaatsen worden voorzien van kleine vleermuiskasten (prefab), geschikt als paar- en zomerverblijfplaats (zie figuur 2 en 3). Deze kasten dienen in ieder geval aan de zuid- en oostzijde van het nieuwe gebouw worden ingemetseld (ongeveer op de plaats waar de twee vleermuizen bij het huidige gebouw zijn aangetroffen):

- In de muur kunnen houtbetonnen of keramische vleermuiskasten van 20-35 cm breed en 20-60 cm hoog worden ingemetseld zodat alleen de invliegopeningen zichtbaar zijn. Dergelijke kasten zijn als paarverblijfplaats of zomerverblijfplaats groot genoeg voor een maximum van 20 dieren.
- De vleermuiskasten kunnen op meerdere plaatsen individueel worden ingebouwd, of kunnen op één plaats aan elkaar worden geschakeld.
- Op de plaats waar de vleermuiskasten worden ingemetseld, moeten de gevels onverlicht blijven en de aanvliegroute moet vrij zijn.

Figuur 3 Ingemetselde schakelbare prefab vleermuiskasten
bron: Korsten & Limpens, 2011

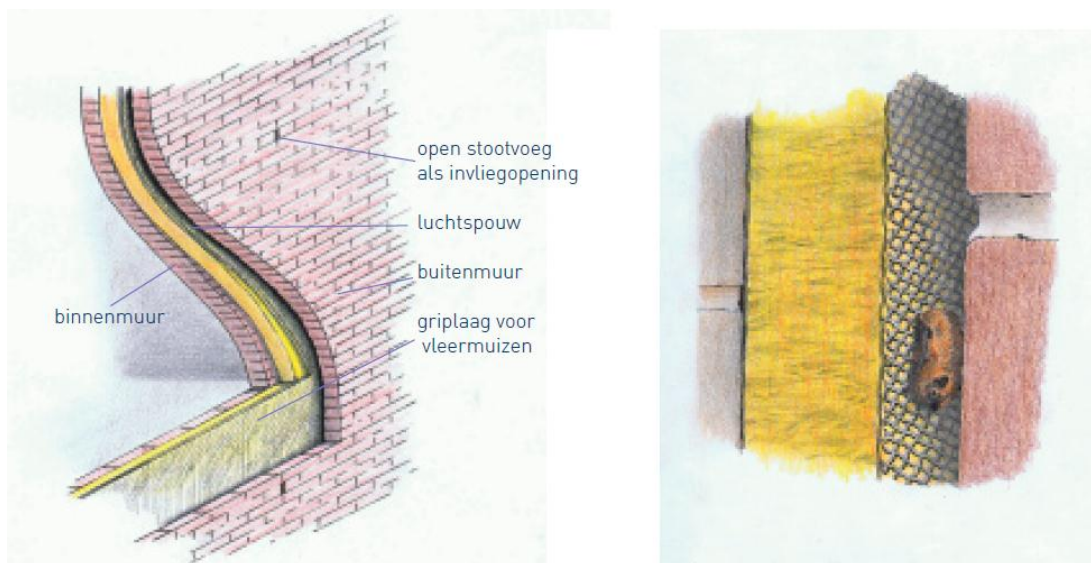
Figuur 3 Houtbetonnen vleermuiskast
bron: www.vivara.nl

Een andere optie is het geschikt maken van één of meerdere spouwmuren van het nieuwe gebouw (zie figuur 4). In ieder geval aan de zuid- en oostzijde van het nieuwe gebouw (ongeveer op de plaats waar de twee vleermuizen bij het huidige gebouw zijn aangetroffen):

- De gangbare dikte van de spouw is bij nieuwbouw 10 tot 12 cm en dient in deze gehanteerd te worden. Deze dikte is voldoende voor een goede isolatie alsmede voor het creëren van een verblijfplaats voor vleermuizen.
- Om de spouw voor vleermuizen geschikt te maken, moet de ruimte tussen de buitenmuur en het isolatiemateriaal (de luchtsponw) minimaal 3 cm te zijn.

² Korsten E. & H. Limpens (2011) Vleermuisvriendelijk bouwen. Landschapsbeheer Flevoland, Lelystad

- De vleermuizen moeten zowel aan de buitenmuur als de isolatielaag kunnen hangen. Het isolatiemateriaal van steenwol- of glaswoldekens moet worden voorzien van een harde ruwe buitenlaag.
- Vleermuizenkeutels moeten helemaal naar beneden kunnen vallen. Voldoende ventilatie van de spouw zorgt ervoor dat vleermuismest geurloos uitdroogt. Hiermee wordt voorkomen dat vleermuismest zich kan ophopen.
- Vleermuizen dienen toegang tot de spouw te krijgen door de muur te voorzien van open stootvoegen, open voegen tussen gevelplaten, open voegen tussen muur- en dakdelen of uit speciale vleermuisstenen.
- Op de plaatsen waar de spouwmuren geschikt worden gemaakt voor vleermuizen, moeten de gevels onverlicht blijven en de aanvliegroute moet vrij zijn.

Figuur 4 Spouw met ruimte voor vleermuizen en vleermuis hangend aan isolatiemateriaal

De voorkeur gaat uit naar het inbouwen van vleermuiskasten. Op langere termijn is deze methode duurzamer dan het voor vleermuizen toegankelijk maken van spouwmuren. Het risico bij het toegankelijk maken van spouwmuren is namelijk dat men mogelijk op langere termijn 'vergeet' dat zij hiervoor geschikt waren gemaakt. Indien isolatiemateriaal in de loop der tijd wordt vervangen door dikker of te glad materiaal, dan zullen de spouwmuren als verblijfplaats ongeschikt worden.

2.5 COMPENSERENDE MAATREGELEN

Q – Maatregelen om onvermijdelijke schade aan de soort te herstellen (compenserende maatregelen).
R – Tijdstip en locatie compenserende maatregelen.

Het nemen van compenserende maatregelen is niet noodzakelijk. Alle effecten worden voorkomen door het nemen van mitigerende maatregelen.

2.6 EFFECTEN OP BESCHERMDE SOORTEN

H – korte termijn effecten op de beschermde soorten.

2.6.1 KORTE TERMIJN

Populaties gewone dwergvleermuizen maken gebruik van een netwerk aan zomerverblijven in een stad. Als gevolg van de sloop van het huidige gebouw en de bouw van een nieuw complex wordt één zomerverblijf uit een dergelijk netwerk tijdelijk weggenomen. Dit tijdelijke verlies wordt gemitigeerd door het realiseren van tijdelijke vleermuiskasten. Er is dus geen sprake van tijdelijk verlies van zomerverblijven.

Bij de sloop wordt ook één paarverblijf van de gewone dwergvleermuis tijdelijk weggenomen. Het tijdelijke verlies van het paarverblijf wordt gemitigeerd door het realiseren van tijdelijke vleermuiskasten. Er is geen sprake van tijdelijk verlies van paarverblijven.

Bij het project wordt een groot deel van het groen verwijderd. Hierdoor vindt aantasting van het foerageergebied plaats. Er zijn echter voldoende alternatieve foerageergebieden in de directe omgeving van het plangebied aanwezig die het verlies opvangen.

Het optreden van negatieve effecten op de korte termijn kan worden uitgesloten.

2.6.2 LANGE TERMIJN

I lange termijn effecten op de staat van instandhouding van de soorten.

In het nieuwe gebouw worden nieuwe geschikte zomer- en paarverblijven van de gewone dwergvleermuis gerealiseerd. In het gebouw zijn dan voldoende mogelijke zomer- en paarverblijven voor de gewone dwergvleermuis aanwezig. De gunstige staat van instandhouding van de soort zal niet worden aangetast.

2.7 ZORGVULDIG HANDELEN

T – beschrijving zorgvuldig handelen.

Bij de werkzaamheden wordt constant gelet op de aanwezigheid van dieren. Als bij de werkzaamheden dieren worden aangetroffen, dan wordt deze de gelegenheid geboden om aan de werkzaamheden te ontsnappen.

Bijlage 1 Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet (2002) regelt de bescherming van in het wild voorkomende planten en dieren. In de wet is onder meer bepaald dat beschermde dieren niet gedood, gevangen of verontrust mogen worden en beschermde planten niet geplukt, uitgestoken of verzameld (algemene verbodsbepalingen, artikelen 8 t/m 12). Bovendien dient iedereen voldoende zorg in acht te nemen voor alle in het wild levende planten en dieren (algemene zorgplicht, artikel 2). Daarnaast is het niet toegestaan om de directe leefomgeving van soorten, waaronder nesten en holen, te beschadigen, te vernielen of te verstoren.

De Flora- en faunawet heeft dan ook belangrijke consequenties voor ruimtelijke plannen. De interpretatie van de wet is in 2009 aangescherpt. Deze aanscherping is in onderstaande uitleg opgenomen.

In het kader van de Flora- en faunawetgeving geldt dat alle dieren en planten een zekere mate van bescherming genieten, op basis van hun intrinsieke waarde. In artikel 2 van de Ffwet staat dat iedereen voldoende zorg in acht dient te nemen voor de in het wild levende dieren en planten en hun leefomgeving. Ook mag men het welzijn van dieren niet onnodig aantasten en dieren onnodig laten lijden. Deze algemene zorgplicht geldt voor alle in het wild levende dier- en plantensoorten, ook voor de soorten die niet als beschermde soort aangewezen zijn onder de Flora- en faunawet.

De Algemene Zorgplicht is een aanvulling op de algemene verbodsbepalingen die uitsluitend betrekking hebben op beschermde soorten. Het artikel biedt de mogelijkheid om op te treden tegen ongewenste handelingen jegens beschermde dieren en planten, welke niet nadrukkelijk in één van de verbodsbepalingen zijn genoemd. Er bestaat geen wettelijke sanctie op overtreding. Wel kunnen activiteiten door de Algemene Inspectiedienst (AID) worden stilgelegd.

De algemene verbodsbepalingen, die handelingen die het voortbestaan van planten en diersoorten in gevaar kunnen brengen verbieden, is een belangrijk onderdeel van de Flora- en faunawet. Deze verboden zorgen ervoor dat in het wild levende soorten zoveel mogelijk met rust worden gelaten. De belangrijkste, voor ruimtelijke plannen relevante wettelijke bepalingen staan hieronder genoemd.

ALGEMENE VERBODSBEPALINGEN FLORA - EN FAUNAWET (ARTIKELN 8 T/M 12)

Artikel 8. Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Artikel 9. Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.

Artikel 10. Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.

Artikel 11. Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Artikel 12. Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Overtreding van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet zonder juiste ontheffing of het nemen van mitigerende maatregelen kan leiden tot handhaving van de AID of DLG. Zij kunnen proces-verbaal opmaken en het werk stilleggen. Overtredingen van de Flora- en faunawet worden beschouwd als 'economisch delict' en kunnen als zodanig ook beboet worden.

Bij ruimtelijke plannen, met mogelijke gevolgen voor beschermde planten en dieren, is het verplicht om vooraf te toetsen of deze kunnen leiden tot overtreding van algemene verbodsbepalingen. Wanneer dat het geval dreigt te zijn, moet onderzocht worden of er maatregelen genomen kunnen worden om dit te voorkomen of om de gevolgen voor beschermde soorten te verminderen. Onder bepaalde voorwaarden geldt een vrijstelling, wordt door het ministerie van LNV goedkeuring gegeven aan de mitigerende maatregelen, of is het mogelijk van de minister van LNV ontheffing van de algemene verbodsbepalingen te krijgen voor activiteiten op het gebied van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting.

Ten aanzien van de criteria die voor vrijstellingen en ontheffingen gelden, kunnen verschillende groepen soorten worden onderscheiden. Deze groepen worden benoemd in het "Besluit van 28 november 2000 houdende regels voor het bezit en vervoer van en de handel in beschermde dier- en plantensoorten", kortweg genoemd "Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten". Dit besluit heeft de status van een AMvB. Onderstaande heeft betrekking op vrijstellingen en ontheffingen voor ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Voor andere activiteiten gelden andere regels die hier niet genoemd worden omdat ze niet van belang zijn.

Tabel 1 – Algemene soorten

Algemene vrijstelling van de verboden 8 tot en met 12, wel zorgplicht, m.u.v. artikel 10

Tabel 2 – overige soorten

Vrijstelling mogelijk, mits gebruik wordt gemaakt van een door de minister goedgekeurde gedragscode; anders ontheffing noodzakelijk (toetsing aan gunstige staat van instandhouding en zorgvuldig handelen). Eventueel mitigatie- en compensatieplicht. Ook kan door het ministerie een beschikking worden afgegeven waarin goedkeuring wordt gegeven voor maatregelen ter voorkoming van het overtreden van verbodsbepalingen. Deze goedkeuring heeft de vorm van een afwijzing van de ontheffingsaanvraag, m.u.v. artikel 10.

Tabel 3 – Soorten van bijlage 1 van de AMvB

Voor volgens art 75 lid 6 bij AMvB aangewezen soorten geldt een zwaar beschermingsregime. Voor deze soorten geldt, ook wanneer wordt gewerkt volgens een goedgekeurde gedragscode, geen vrijstelling voor ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Ontheffing voor het overtreden van verbodsbepalingen kan alleen verleend worden wanneer:

- er geen andere bevredigende oplossing bestaat.
- er sprake is van een bij AMvB bepaald belang. Voor deze groep is per AMvB bepaald dat een ontheffing verleend kan worden (met inachtneming van het voorgaande) bij:
- dwingende reden van groot openbaar belang.
- ruimtelijke ontwikkeling en inrichting (zolang er geen sprake is van benutting of gewin) van de beschermde soort.
- enkele andere redenen die geen verband houden met ruimtelijke ontwikkeling, zoals volksgezondheid, openbare veiligheid, voorkomen van ernstige schade.
- er geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort.
- er zorgvuldig wordt gehandeld.

Ook kan door het ministerie een beschikking worden afgegeven waarin goedkeuring wordt gegeven voor maatregelen ter voorkoming van het overtreden van verbodsbepalingen. Deze goedkeuring heeft de vorm van een afwijzing van de ontheffingsaanvraag.

Tabel 3 – soorten op Bijlage IV van de Habitatrichtlijn

Voor volgens art 75 lid 6 aangewezen soorten die voorkomen op bijlage IV van de Habitatrichtlijn geldt een zwaar beschermingsregime. Voor deze soorten geldt, ook wanneer wordt gewerkt volgens een goedgekeurde gedragscode, geen vrijstelling voor ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Ontheffing voor het overtreden van verbodsbepalingen kan alleen verleend worden wanneer:

- er geen andere bevredigende oplossing bestaat.
- er sprake is van een bij AMvB bepaald belang. Voor deze groep is bij AMvB bepaald dat een ontheffing verleend kan worden (met inachtneming van het voorgaande) bij:
- dwingende reden van groot openbaar belang³.
- enkele andere redenen die geen verband houden met ruimtelijke ontwikkeling, zoals volksgezondheid, openbare veiligheid, voorkomen van ernstige schade.
- er geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort.
- er zorgvuldig wordt gehandeld.

Ook kan door het ministerie een beschikking worden afgegeven waarin goedkeuring wordt gegeven voor maatregelen ter voorkoming van het overtreden van verbodsbepalingen (LNV hanteert nu de term “Positieve Afwijzing”). Deze goedkeuring heeft de vorm van een afwijzing van de ontheffingsaanvraag.

Vogels

Vanwege de bepalingen in de Europese Vogelrichtlijn, die overgenomen zijn in de Flora- en faunawet, geldt er voor vogels een afwijkend beschermingsregime. Uit recente uitspraken van de ABRvS blijkt dat de manier waarop in Nederland tot voor kort werd omgegaan met ontheffingen voor vogels in strijd is met de Europese Vogelrichtlijn. De Vogelrichtlijn staat een ontheffing alleen toe wanneer:

- er geen andere bevredigende oplossing is.
- er tevens sprake is van één van de volgende belangen.
- bescherming van flora en fauna.
- veiligheid van luchtverkeer.
- volksgezondheid en openbare veiligheid.

Dit betekent dat voor het verstoren van broedende vogels, hun eieren of jongen slechts in uitzonderlijke gevallen ontheffing kan worden verleend voor een ruimtelijke ingreep, namelijk als voldaan is aan het bovenstaande. In de praktijk betekent dit dat voor vogels gestreefd moet worden naar het voorkomen van het overtreden van verbodsbepalingen. In veel gevallen kan overtreding van verbodsbepalingen worden voorkomen door (verstorende) werkzaamheden buiten het broedseizoen (de perioden dat het nest in gebruik is voor het broeden of grootbrengen van jongen) aan te laten vallen.

Binnen de groep van vogels zijn er soorten waarvan het nest wordt aangemerkt als een zogenaamde “vaste rust- of verblijfplaats”. Dergelijke verblijfplaatsen zijn jaarrond beschermd onder artikel 11 van de algemene verbodsbepalingen, en vormen de meest streng beschermde groep. Vaste rust- en verblijfplaatsen van vogels zijn aangewezen in de “aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten” (Ministerie van LNV, 2009) en bestaan uit de categorieën van vogelsoorten opgenomen in onderstaande tabel 2.2.

³ Nb: voor deze groep kan er geen ontheffing worden verleend op basis van het belang “ruimtelijke ontwikkeling en inrichting”. Volgens de AMvB kan dit wel, echter recente uitspraken van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRvS) laten zien dat de AMvB op dit punt een onjuiste implementatie van de Europese Habitatrichtlijn is.

Vogels	
Categorie	Type verblijfplaatsen
Categorie 1	Vaste rust- en verblijfplaatsen; nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.
Categorie 2	Nesten van koloniebroeders; nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn, of afhankelijk van bebouwing of biotoop
Categorie 3	Honkvaste broedvogels en vogels afhankelijk van bebouwing; nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn, of afhankelijk van bebouwing of biotoop
Categorie 4	Vogels die zelf niet in staat zijn een nest te bouwen; vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen
Categorie 5	Niet jaarrond beschermd, inventarisatie gewenst; nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

Tabel 4 Categorieën broedvogels

Of voor het (buiten het broedseizoen) wegnemen van jaarrond beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen een ontheffing noodzakelijk is, dient te worden vastgesteld met behulp van een zogenaamde omgevingscheck⁴. Daarnaast is de noodzaak tot een ontheffing mede afhankelijk van de mogelijkheid tot het mitigeren (inclusief het aanbieden van vervangende nestgelegenheid) van negatieve effecten.

Wanneer plannen worden ontwikkeld voor ruimtelijke ingrepen of voornemens ontstaan om werkzaamheden uit te voeren, dient vooraf goed te worden beoordeeld of er mogelijke nadelige consequenties voor beschermde inheemse soorten zijn. In beginsel is daarvoor de initiatiefnemer zelf verantwoordelijk.

⁴ Een deskundige dient vast te stellen of er in de omgeving voldoende gelegenheid is voor de soort om zelfstandig een vervangend nest te vinden.

Colofon

ACTIVITEITENPLAN ONTHEFFINGSAANVRAAG DE WEID TE CASTRICUM

OPDRACHTGEVER:

Careos Groep / Luggens en Partners bv

STATUS:

Definitief

AUTEUR:

E.D. Vogelaar MSc

J.N. Ohm MSc

GECONTROLEERD DOOR:

Ing. A. van Loon

VRIJGEGEVEN DOOR:

19 december 2012

076854179:A

ARCADIS NEDERLAND BV

Polarisavenue 15

Postbus 410

2130 AK Hoofddorp

Tel 023 5668 411

Fax 023 5611 575

www.arcadis.nl

Handelsregister 9036504

©ARCADIS. Alle rechten voorbehouden. Behoudens uitzonderingen door de wet gesteld, mag zonder schriftelijke toestemming van de rechthebbenden niets uit dit document worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, digitale reproductie of anderszins.